

Hur du tar urinprov (U-BaktVi 1155, U-Solut 1940, U-KemSeul 1881)

Med tanke på att fastställa sjukdomar i urinvägarna, lämpar sig sådan urin bäst som du tar genast efter uppvaknade på morgonen (övernattsurin). Nästbästa urinprov är urin som varit minst 4 timmar i blåsan. Om man misstänker symtomgivande urinvägsinfektion, lämpar sig också urinprov som du ger på dagen.

Förnödenheter

1. Lockförsedd burk för urinprov (rymmer 120 milliliter, figur 1). Du får burken på laboratoriet.
2. Ett eller flera provrör med undertryck (figur 1)
3. Plastpåse och namndekaler

Underlivstvätt och provtagning, kvinnor

1. Tvätta dina händer.
2. Öppna locket på provburken och ställ burken på bordet med insidan uppåt.
3. Rör inte med fingrarna locket eller insidan av burken.
4. Sära på blygdläpparna och rengör de yttre könsdelarna med handdusch.
5. Torka försiktigt med toalettpapper. Stryk med papperet framifrån bakåt.
6. Låt urinstrålen inledningsvis rinna ut i WC-byttan.
7. Utan att avbryta urinstrålen, rikta strålen in i burken så att burken blir fylld till ungefär 2/3. Låt resten av urinstrålen igen rinna ut i WC-byttan.

Underlivsträtt och provtagning, män

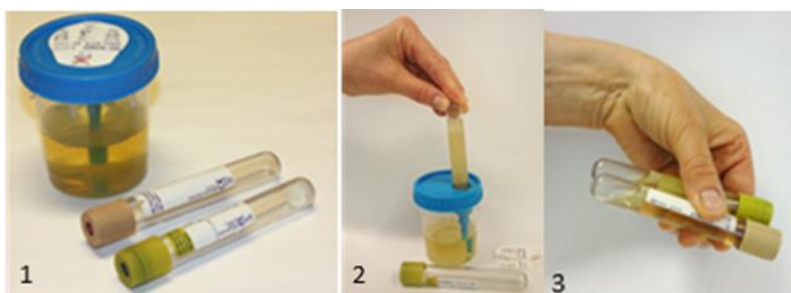
1. Tvätta dina händer.
2. Öppna locket på provburken och ställ burken på bordet med insidan uppåt.
3. Rör inte med fingrarna locket eller insidan av burken.
4. Dra förhuden bakåt och rengör ändan på urinröret med handdusch eller 3–4 gånger med toalettpapper som du fuktat med rent vatten. Ta rent papper varje gång.
5. Låt urinstrålen inledningsvis rinna ut i WC-byttan.
6. Utan att avbryta urinstrålen, rikta strålen in i burken så att burken blir fylld till ungefär 2/3. Låt resten av urinstrålen igen rinna ut i WC-byttan.

Hur du överför urinprovet från burken till provröret

Öppna inte provrören!

1. När du har urinprovet i burken, tillslut burken tätt med locket och riv bort dekalen som finns på locket. Släng inte bort dekalen.

2. Ställ provburken på bordet.
3. Överför urinprovet genast från burken till provröret/provrören. Gör såhär:
 - Tryck varje provrör med korken före mot nålen ända till burkens botten. Urin börjar stråla in i röret.
 - Vänta tills provröret är fyllt till övre kanten av etiketten och ingen urin längre flödar in i provröret (figur 2).
 - När detta är klart, fäst dekalen tillbaka på locket för att täcka hålet.
 - Blanda innehållet i provrören genom att lugnt vända röret uppochner 8 – 10 gånger. Nu blandar sig konserveringsmedlet med urinprovet. **Skaka inte rören** (figur 3).
4. **Skriv ditt namn, personnummer, provtagningsdatum och provtagningsklockslag på namndekalen som följer med bland förnödenheterna från laboratoriet.**
5. Fäst en dekal på varje provrör.
6. Överräck provrören till laboratorieskötaren, då du returnerar provrören till laboratoriet.
7. Berätta för laboratorieskötaren om urinprovet tagits ur den första gången du urinerat den morgonen eller inte. **Om urinprovet inte är från morgonens första urinering, berätta för laboratorieskötaren om det gått mindre eller mera än fyra timmar sedan den föregående urineringen.**
8. **Laboratoriet undersöker inte anonyma prover.**
9. Lägg rören i plastpåsen som följer med bland förnödenheterna från laboratoriet.

Figur 1 Provrör och burk för urinprov

Figur 2 Såhär fyller du provrören

Figur 3 Såhär blandar du provrören 8 – 10 gånger

För provrören så fort som möjligt (ännu under provtagningsdagen) **till provtagningsstället i laboratoriet, under dess öppettid.** Om du på bäddavdelningen fått andra anvisningar om leverans av provrören, ska du följa dem. Provrören håller sig endast högst 8 timmar i rumstemperatur och kom ihåg att efter att du hämtat proven till sjukhuslaboratoriet måste de ofta transporteras vidare till analyslaboratoriet.

Urinproven får inte frysa. Provburken kan kasseras hemma med det sedvanliga hushållsavfallet.

Om du har frågor gällande provtagning, ta gärna kontakt med avdelningen eller polikliniken som ordinerat undersökningen. Du kan fråga efter svaret hos enheten där du vårdas.

Granskad 21.6.2021 Arbetsgruppen för preanalytik